

درس ۷

۱) صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید.

الف- فعالیت های نوع دوم (صنعت) شامل فعالیت های اقتصادی است که فراهم کننده ی خدمات مربوط به جمع آوری و پردازش اطلاعات میباشد. (غلط)

ب- به طور کلی نواحی کشاورزی در جهان دو نوع معیشتی و تجاری می باشد. (صحیح)

ج- کشت معیشتی به سرمایه گذاری بسیار نیاز داشته و میزان تولید محصول در آن نیز زیاد است. (غلط)

د- بیشترین برنج دنیا در قاره ی آفریقا و به ویژه آفریقای جنوب شرقی کشت می شود. (غلط)

ر- مهم ترین نواحی صنعتی اروپا در غرب این قاره قرار دارد. (صحیح)

ز- از ویژگی های مهم صنایع نو پیشرفت آنان بر مبنای نوآوری و رقابت است. (صحیح)

۲) گزینه ی صحیح را انتخاب کنید.

- کدام کشور بیشترین میزان ذرت جهان (۴۰ درصد ذرت جهان) را تولید می کند؟

الف) روسیه   ب) چین   ج) آمریکا •   د) هند

- کدام اقلیم مناسب برای رشد و پرورش برنج می باشد؟

الف) گرمسیری و نیمه گرمسیری مرطوب •   ب) گرم خشک

ج) سرد و مرطوب   د) سرد و خشک

- کدام کشور ها انقلاب سبز در آنها موفقیت آمیز بود و توانستند در تولید برنج به خودکفایی برسند؟

الف) پاکستان   ب) تایلند و هند   ج) فیلیپین   د) گزینه ی الف و ج •

- دره ی ..... از اولین و مهم ترین نواحی صنایع نو و دارای فناوری پیشرفته در جهان است.

الف) دره ی چارین   ب) دره ی سیلیکون •   ج) دره ی ماتکا   د) دره ی کوپر

۳) جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

-طبق طبقه بندی فعالیت های اقتصادی، فعالیت های نوع اول.....می باشد. (کشاورزی)

-کشاورزی در جهان به دو نوع..... و..... تقسیم می شود.

(کشاورزی معیشتی(غیر تجاری) و

(کشاورزی تجاری)

-یکی از نیازها و نگرانی های مهم بشر امروز.....می باشد. (تامین غذا)

-در کشاورزی.....تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام، به منظور فروش در بازارهای داخلی یا صادرات

به کشور های دیگر با هدف کسب سود، انجام می شود. (تجاری)

-معمولا از بقایای برداشت غلات برای.....استفاده می شود. (خوراک دام)

-محصولات استوایی در مزارعی که به.....معروف است، پرورش داده می شوند. (پلانتیشن)

-صنایع.....به طور عمده با میکروالکترونیک سروکار داشته و در سی سال اخیر رشد قابل توجهی یافته اند.

(های تک)

-صنایع نو یا های تک با فعالیت های اقتصاد نوع.....ارتباط نزدیکی دارند. (چهارم)

- علت اصلی گرسنگی و در دسترس نداشتن گروه هایی از مردم جهان به غذا..... است. (فقر)

۴-اقتصاد چیست ؟ نظامی از تولید، توزیع، مبادله و مصرف کالا و خدمات توسط گروه های مختلف اجتماعی

در یک ناحیه است.

۵-فعالیت های اقتصادی به چند دسته تقسیم بندی می شود؟ نام ببرید و توضیح دهید. ۴ دسته .

۱.فعالیت های نوع اول(کشاورزی): به فعالیت هایی گفته می شود که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا

محصول از زمین یا دریا سروکار دارند. مانند: زراعت، دام پروری، صید ماهی، جنگل داری و استخراج معدن.

۲.فعالیت های نوع دوم(صنعت): شامل فعالیت هایی است که طی آنها منابع و مواد اولیه در کارخانه ها تغییر

شکل می یابند و به کالا تبدیل می شوند. مانند: تولید انواع کالاهایی که در زندگی روزانه از آن ها استفاده می کنیم

۳. فعالیت های نوع سوم(خدمات): به فعالیت هایی گفته می شود که فرایند آنها خدماتی به دیگران

ارائه می شود. مانند: حمل و نقل، بانکداری، امور پزشکی و درمانی، امور آموزشی، قضایی، خرید و فروش، تجارت و مانند آن.

۴. فعالیت های نوع چهارم: بخشی از فعالیت های اقتصادی که فراهم کننده ی خدمات مربوط به جمع آوری و پردازش اطلاعات و فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی و پژوهش و تحقیق و توسعه است .

۶- اهمیت فعالیت های کشاورزی را بیان کنید.

کشاورزی یک فعالیت مهم اقتصادی است و در تامین غذای

بشر نقش مهمی دارد. کشاورزی از گذشته های بسیار دور و شکل گیری اولین سکونتگاه ها در کنار رودها تا امروز، که تقریبا در همه ی کشورها انجام می شود، اهمیت خود را در زندگی بشر حفظ کرده است.

۷- معیارهای طبقه بندی نواحی کشاورزی در جهان را بیان کنید

برای طبقه بندی نواحی کشاورزی در جهان از معیارهای گوناگونی استفاده می شود: برای مثال، معیشتی یا تجاری بودن، اندازه و وسعت زمین، مالکیت زمین(شخصی، دولتی، اجاره ای و...)، میزان سرمایه، نیروی انسانی و کاربرد ماشین آلات و فناوری و ... .

۸- ویژگی های کشاورزی معیشتی(غیر تجاری) را بنویسید.

تولید محصول یا پرورش دام بیشتر در حد مصرف خانوار کشاورز یا فروش محلی صورت می گیرد و میزان تولید و سود اقتصادی، کم است.

۹- ویژگی های کشاورزی تجاری را بیان کنید. تولید محصول کشاورزی یا پرورش دام به منظور در بازارهای

داخلی یا صادرات به کشورهای دیگر با هدف کسب سود انجام می شود. در این کشاورزی معمولا از فناوری های سرمایه بسیار نیاز دارد و میزان تولید محصول نیز در آن زیاد است. کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش یافته و هم در کشورهای پیشرفته و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می دهد.

۱۰- اهمیت غلات در چیست؟

غلات مانند: گندم، برنج، ذرت، جو، چاودار و ارزن نقش مهمی در تامین غذای مردم جهان دارند. در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده ی غذای مردم را غلات تشکیل می دهند.

۱۱- مهم ترین نواحی کشت غله ی تجاری را نام ببرید. از مهم ترین نواحی کشت غله ی تجاری در دنیا مزارع وسیع گندم در چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه، کانادا، فرانسه و استرالیاست. این کشورها بخش عمده ی گندم جهان را تولید می کنند.

۱۲- برنج به چه نوع آب و هوایی نیاز دارد و در کدام بخش جهان بیشتر کشت می شود؟ برنج از غلات مهم

است و نقش مهمی در تامین غذای جهان دارد. اما به دلیل اینکه به شرایط خاص آب و هوایی گرمسیری و نیمه گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است، در نواحی خاصی کشت می شود. بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی، کشت می شود.

۱۳- ویژگی های مزارع غله ی تجاری و کشت و صنعت را بنویسید. الف) مزارع غله ی تجاری معمولاً بسیار

بزرگ اند و کاشت و برداشت محصول در آنها به صورت ماشینی انجام می شود. ب) در این نوع کشاورزی، معمولاً در کنار مزارع، کارخانه هایی برای تبدیل، بسته بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می آید که در اصطلاح به آنها ((کشت و صنعت)) می گویند. معمولاً از بقایای برداشت غلات برای خوراک دام استفاده می شود.

۱۴- کشت و صنعت را تعریف کنید. در کنار مزارع، کارخانه هایی برای تبدیل، بسته بندی و توزیع در بازارهای مصرف پدید می آید.

۱۵- انقلاب سبز را شرح دهید. از دهه ی ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش های علمی، بذرهایی اصلاح شده، کود و آفت کش های شیمیایی و ماشین آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می توان به فیلیپین و پاکستان اشاره کرد که در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیده اند.

۱۶- دامداری تجاری چیست و مهم ترین مراکز دارای دامداری تجاری را نام ببرید. دامداران برای تولید

گوشت، شیر و سایر لبنیات یا پشم به نگهداری از دام ها و پرواربندی آنها با استفاده از تجهیزات مدرن و روش های علمی اقدام می کنند. ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

۱۷- پلانتیشن را تعریف کنید و مزارع پلانتیشن در کدام نواحی قرار دارند؟ پلانتیشن عبارت است از زمین

های وسیع کشاورزی که به تولید یک محصول خاص اختصاص دارد. این محصولات برای صادرات و عرضه به بازارهای فروش جهانی تولید می شوند. این مزارع در نواحی گرم و مرطوب استوایی در کشورهای مجاور استوا در قاره های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند.

۱۸- محصولات تولیدی در مزارع پلانتیشن را نام ببرید. کاکائو، آناناس، قهوه، نیشکر، موز، نخل روغنی (پالم)،

کائوچو، چای و پنبه

۱۹- چرا امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی (پلانتیشن ها)، شرکت های چندملیتی هستند؟ زیرا اینگونه مزارع به سرمایه گذاری زیادی نیاز دارند.

۲۰- شرکت های چند ملیتی، چه ویژگی هایی دارند؟ شرکت هایی که معمولاً بخش مرکزی آنها در کشورهای

پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه ها کارخانه های مونتاژ آنها در سایر نواحی ایجاد شده اند. این شرکت ها در خارج از مرزهای کشور مبدأ فعالیت می کنند. این شرکت ها عمدتاً آمریکایی و اروپایی هستند، با احداث مزارع پلانتیشن در کشورهای نواحی استوایی سرمایه گذاری می کنند و از نیروی کارگر ارزان قیمت آنها در مزارع خود بهره می برند. و سالیانه میلیاردها دلار سود از تولید و صدور این محصولات به دست می آورند.

۲۱- چرا بیشتر مزارع پلانتیشن در نزدیکی دریاها یا نواحی استوایی قرار دارند؟ زیرا بتوانند از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کنند.

۲۲- چرا با توسعه پلانٹیشن و کشت تک محصولی محیط زیست دچار آسیب می شود؟ زیرا از یک سو خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک وجود دارد. به علاوه استفاده مداوم و زیاد از کود و آفت کشهای شیمیایی در این مزارع نیز به محیط زیست این نواحی آسیب می رساند.

۲۳- میلیون ها نفر گرسنه در کدام نواحی زندگی می کنند؟ قاره های آسیا، افریقا و آمریکای لاتین و حوزه ی کارائیب

۲۴- علت بحران گرسنگی و در دسترس نبودن غذا برای گروه هایی از مردم در جهان چیست ؟

علت اصلی گرسنگی فقر است. بی عدالتی، یعنی توزیع نابرابر درآمدها، در جهان موجب می شود، عده ای قادر به خرید مواد غذایی نباشند. جنگ ها و مهاجرت های اجباری عامل دیگر فقر و بی پولی و به دنبال آن گرسنگی محسوب می شوند. تغییرات آب و هوایی و وقوع خشکسالی، سیل، طوفان و نظایر آن نیز موجب کاهش ذخیره جهانی غلات و بالا رفتن قیمت های مواد غذایی می شوند و در نتیجه، بر ناتوانی مردم در خرید غذا و افزایش گرسنگی تاثیر می گذارند.

۲۵- نمونه هایی از صنایعی که زندگی روزانه انسان ها وابسته است را نام ببرید. انواع صنایع کارخانه ای

شامل ماشین آلات و ابزار، الکترونیک، پوشاک و نساجی و چرم، محصولات غذایی، چوب و کاغذ، صنایع شیمیایی و دارو و... .

۲۶- معیار های تقسیم بندی نواحی صنعتی را نام ببرید. صنایع کارخانه ای معمولا در همه ی کشورها وجود دارد، اما نواحی جهان از نظر تعداد صنایع، کمیت و کیفیت تولیدات کارخانه ای و همچنین سودی که از راه صدور کالاهای صنعتی به دست می آورند متفاوتند.

۲۷- مهم ترین نواحی صنعتی یا قطب های صنعتی جهان را بنویسید. آمریکای شمالی _ اروپای غربی _

مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا _ روسیه و اروپای شرقی

۲۸- ناحیه ی صنعتی آمریکای شمالی شامل چه کشورهایی می باشد و مهم ترین مناطق صنعتی

آمریکای شمالی در کجا قرار دارد؟ کانادا و آمریکا _ شمال شرق و از کوه های آپالاش تا دریاچه های پنجگانه

۲۹- مهم ترین نواحی صنعتی اروپا را نام ببرید. ناحیه رور در کشور آلمان و نواحی صنعتی انگلستان و فرانسه و شمال ایتالیا از نواحی صنعتی مهم اروپا و جهان هستند.

۳۰- کشورهای صنعتی ناحیه مشرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا را نام ببرید. ژاپن از مهم ترین نواحی صنعتی در این بخش جهان است. چین در دو دهه ی اخیر در زمینه ی صنعت به رشد قابل ملاحظه ای دست یافت و به یک قدرت صنعتی جهانی تبدیل شد. هند نیز به ویژه در ناحیه کلکته و بمبئی، از نظر توسعه صنعت اهمیت جهانی یافته است. کشورهای کره جنوبی، تایوان، مالزی و سنگاپوذ در چند دهه ی اخیر به تولیدکنندگان و صادر کنندگان مهم کالاهای صنعتی در جهان تبدیل شده اند.

۳۱- مهم ترین نواحی صنعتی روسیه و اروپای شرقی را نام ببرید. ناحیه مسکو، قفقاز، ولگا و جمهوری های چک و لهستان از اروپای شرقی از نواحی مهم این بخش هستند.

۳۲- صنایع نو یا های تک را تعریف کنید؟ صنایع الکترونیک شامل رایانه ها و تجهیزات آنها، وسایل صوتی و تصویری، تلفن های هوشمند همراه، صنایع هوافضا، لیزر، روبات ها و زیست فناوری، انرژی های نو، مهندسی پزشکی به طور کلی صنایع دانش بنیان از جمله صنایع نوین یا های تک هستند.

۳۳- ویژگی های مهم صنایع نو را بیان کنید. الف) این صنایع عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند. ب) پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و رقابت است (برای مثال تولیدکنندگان گوشیهای تلفن همراه هر ساله گزینه های جدیدی به مدل های قبلی اضافه می کنند تا از سازندگان دیگر جلو بیفتند و در رقابت، سود بیشتری نصیب خود کنند).

۳۴- هدف از ایجاد پارک های علم و فناوری چیست؟ گسترش صنایع نو

۳۵- ویژگی های پارک های علم و فناوری را بیان کنید. امروزه سعی بر این است تا با ایجاد پارک های علم و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند. این پارک ها معمولاً در نزدیکی قطب های صنعتی ایجاد می شوند و از تحقیقات دانشگاهی استفاده می کنند. در این مناطق آزمایشگاه های متعددی تحقیقاتی و پژوهشگرانی که به ابداع و نوآوری مشغول اند، تمرکز یافته اند.

۳۶- دره ی سیلیکون در کجا قرار دارد و به چه مشهور است؟ این دره در جنوب شرقی سانفرانسیسکو در ایالت کالیفرنیا قرار دارد و به آن قلب صنایع فضای مجازی جهان نیز می گویند.

۳۷- علت نام گذاری دره ی جنوب شرقی سانفرانسیسکو به دره ی سیلیکون چیست؟ نام آن از تعداد زیاد

شرکت های تولید کننده ((تراشه های سیلیکونی)) که اولین بار در این منطقه مستقر شده اند، گرفته شده است.

۳۸- چه فعالیت هایی در دره ی سیلیکون انجام می شود؟ صدها شرکت بزرگ مرتبط با نرم افزار رایانه و

اینترنت و پردازش اطلاعات جهان در این ناحیه مستقرند. این منطقه صدها مهندس و مخترع و محقق از

سراسر جهان را به خود جذب کرده است که در مراکز پژوهش و دانشگاهی و آزمایشگاهی آن مشغول کارند.

شرکت های مستقر در دره ی سیلیکون هم با یکدیگر مشغول تبادل اطلاعاتند و برای کسب سود بیشتر به

رقابت شدید تجاری می پردازند.

۳۹- گسترش فعالیت های خدماتی چه تاثیری بر چشم انداز شهرها داشته است؟ موسسات و نهادهای

مالی، بانک ها، موسسات گردشگری و مجتمع های رفاهی، موسسات حمل و نقل، مراکز آموزشی_درمانی

و...موجب پیدایش ساختمان های بلند مرتبه و برج های عظیم در شهرها شده اند. مراکز خرید و مجتمع های

تجاری چندطبقه که هم بخش خرید و هم بخش های تفریحی دارند، در بسیاری از شهرهای بزرگ جهان

گسترش یافته اند. .